

Yhteisöllisyyden hyvät käytänteet

Helsingin yliopiston tiedekunnissa

Sisällys

Kiitokset siitä, että olette päättäneet edistää yhteisöllisyyttä!.....	1
Otetaan käyttöön ainakin nämä!	2
Osallistava päätöksenteko	2
Yhteinen opetuksen kehitystyö & yhteisöllinen opetus	3
Viestintä.....	3
Hauska yhdessä tekeminen	4
Tapaamiset & kohtaamiset	5

KIITOKSET SIITÄ, ETTÄ OLETTE PÄÄTTÄNEET EDISTÄÄ YHTEISÖLLISYYTTÄ!

Yhteisöllisyys on yliopistoyhteisölle suuri voimavara. Se edistää hyvinvointia, tutkimuksen ja koulutuksen laatua sekä sivistisyhteisölle tärkeiden arvojen puolustamista totuudenjälkeisessä ajassa. HYY näkee itsensä yliopiston yhteistyökumppanina ja sparraustoverina. Tahdomme auttaa yliopistoa yhteisöllisyyden edistämässä. Siksi kokosimme jokaisesta yliopiston tiedekunnasta sekä Svenska social- och kommunalhögskolanista tapoja, joilla niissä on edistetty yliopistoyhteisön yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Erinomaisia keinoja löytyy jokaisesta tiedekunnasta. Nyt nämä hyvät käytänteet tulee vain levittää tiedekunnasta toiseen. Samalla tehdään yliopiston laatutyötä.

Loppujen lopuksi yhteisöllisyydessä on kyse hyvin yksinkertaisista asioista. Se tiivistyy siihen, miten me kohtaamme toiset ihmiset päivittäin yhteisössämme ja miten me välitämme toisista ihmisistä ympärillämme. Pienistä, yksinkertaisistakin asioista tulee suuria, jos ne tehdään sydämellä, toista kuunnellen ja toisesta välittäen, mutta toisaalta isotkaan teot eivät kanna kauas, jos niiden takana ei ole aitoa välittämistä yhteisöstämme. Mitä yhteisöllisyyden lisäämiseksi tehdäänkään, tehdään se välittäen yhteisöstämme ja toinen toisistamme.

OTETAAN KÄYTTÖÖN AINAKIN NÄMÄ!

Yliopistoyhteisön osallisuuden ja yhteisöllisyyden hyvät käytänteet on lueteltu tulevilla sivuilla teemoittain. Toivomme, että niistä jokaiseen tiedekuntaan levitetään ainakin seuraavat:

- Tiedekuntaneuvostojen jäsenille järjestetään ennen kauden alkua perehdytystilaisuus tehtävään. Tilaisuudessa käydään läpi vähintään tiedekunnan vuosikello, yliopiston johtosääntö tiedekuntaneuvoston tehtävien osalta sekä se, kuinka asioita voi nostaa esityslistalle.
- Tiedekunnassa järjestetään kaikille yliopistoyhteisön jäsenille avoimia opetuksen kehittämispäiviä, joissa käsitellään opiskelijoilta tullutta palautetta ja pohditaan kehitystoimenpiteitä sen pohjalta.
- Tiedekunnassa kiinnitetään huomiota siihen, kuinka sen jäsenistä puhutaan. "Yliopisto olemme me" -henkeä vaalitaan aktiivisesti.
- Tiedekunta viestii siitä, miten toisia yhteisön jäseniä tulisi kohdella. Tiedekunta voi valmistella esimerkiksi oman "code-of-conduct" -ohjeen.

OSALLISTAVA PÄÄTÖKSENTEKO

Osallistava päätöksenteko edistää myös yhteisöllisyyttä. Helsingin yliopistossa yliopistoyhteisön kaikilla ryhmillä on edustus tiedekuntien päätöksentekoeleimissä, mikä on erinomaista. Eri ryhmien edustus varmistaa päätöksenteon laadun, tiedonkulun ja antaa kokemuksen osallisuudesta. Tiedekunnissa koettiin, että myös yliopiston uusi johtosääntö on lisännyt yhteisöllisyyttä, koska se on palauttanut valtaa tiedekuntatasolle.

- "Tiedekunnassa suunnitellaan toimielinten jäsenten kouluttamista näiden kauden alussa. Koulutuksen avulla jäsenten on helpompaa osallistua yhteiseen päätöksentekoon."
- "Tiedekunnalla on muutaman kerran vuodessa kaikille avoin yksikkökokous, johon koko tiedekuntayhteisö kutsutaan, ja jossa käsitellään ajankohtaisia aiheita."
- "Tiedekunnan dekaani pitää säännöllisin väliajoin dekaanin kaikille avoimia kyselytunteja. Sellaisia voivat pitää myös varadekaanit."
- "Tiedekunnan toimikunnat ovat muuttaneet työskentelykielensä englanniksi heti, kun niiden toimintaan osallistuu henkilö, joka ei puhu äidinkielenään suomea tai ruotsia. Tämä edistää vieraskielisten osallisuutta ja yliopistoyhteisöön integroitumista."
- "Tiedekunnan keväinen strategiaseminaari järjestetään risteilynä Tallinnaan. Mukaan reissulle kutsutaan myös opiskelijoiden tiedekuntajärjestön johto."
- "Tiedekunnassa järjestetään kaikille tiedekuntalaisille avoin tulevaisuustyöpaja, jonka avulla valmistauduttiin tulevaan strategiakauteen. Työpajassa visioitiin tiedekunnan tulevaisuuden strategia linjauksia, ja sitä oli vetämässä muutama Turun yliopiston tulevaisuuden tutkija. Työpajan jälkeen osallistujille oli yhteinen ruokailu."
- "Tiedekunnassa järjestetään toiminnallinen ja kaikille tiedekuntalaisille avoin suunnittelupäivä, jossa pohdittiin ryhmissä keskustellen, miten tiedekunnan strategian toimeenpanosuunnitelma viedään konkreettiseen tasolle."

- “Opiskelijaedustajat kutsutaan mukaan tiedekunnan kehittämispäiviin ja koulutusohjelmien johtajien kokouksiin.”
- “Ennen tiedekuntaneuvostoa järjestetään henkilöstökokous, jossa käydään läpi ajankohtaisia asioita.”

YHTEINEN OPETUKSEN KEHITYSTYÖ & YHTEISÖLLINEN OPETUS

- “Tiedekunta järjestää kaikille avoimia opetuksen kehittämisen päiviä/-iltoja yhdessä opiskelijoiden tiedekuntajärjestön kanssa.”
- “Tiedekunnassa hyödynnetään HowULearnin tuloksia systemaattisesti ja kokonaisvaltaisesti. Opiskelijat osallistetaan kyselyn annin tarkasteluun ja sen tulosten pohjalta tehtävien kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun.”
- “Tiedekunnassa järjestetään säännöllisesti opettajien ja opiskelijoiden yhteisiä kahvihetkiä. Niiden aikana opiskelijat voivat antaa kursseista palautetta opettajille, ja opettajat voivat antaa palautetta opiskelijoille.”
- “Tiedekunnan kaikki opintovastaavat kutsutaan mukaan tiedekunnan opetuksen päiviin kerran lukukaudessa. Opiskelijaedustajat ovat muun muassa kertoneet päivillä, millainen on hyvä opettaja.”
- “Tiedekunnan opetuksessa on parhaimmillaan elementtejä, jotka tukevat yhteisöllisyyden syntymistä. Esimerkiksi pienryhmä- ja projektityöskentely auttaa opiskelijoita tutustumaan toisiinsa.”
- “Tiedekunnassa opiskelijoita otetaan tutkimus- ja opetustyöhön mukaan tutkimus- ja opetusavustajiksi. Tämä integroi heidät vahvasti yhteisöön.”
- “Tiedekunta järjestää “Mätien tomaattien illan” kerran vuodessa, kun uudet opiskelijat ovat päässeet opintoihin kiinni. Ilta kokoaa yhteen tiedekuntayhteisön jäsenet, ja siellä voi antaa toinen toiselle palautetta.”
- “Tiedekuntien kehittämispäiviin kutsutaan myös YPA ja opiskelijaedustajat mukaan. Hallintoon osallistuminen korvaa pakollisen opetuksen!”

VIESTINTÄ

- “Tiedekuntaneuvoston opiskelijaedustajat ovat mukana henkilöstön sähköpostilistoilla. Näin myös opiskelijoille välittyy tieto tiedekunnan ajankohtaisista asioista.”
- “Tiedekunnassa kiinnitetään huomiota siihen, kuinka sen jäsenistä puhutaan. “Yliopisto olemme me” -henkeä vaalitaan aktiivisesti.”
- “Dekanaatti on suunnitellut teettävänsä kaikille dekanaatin jäsenille samanlaiset haalarit. Näin heidät voisi tunnistaa helposti tiedekunnan tapahtumissa. Haalarit tekisivät dekanaatista paitsi tunnistettavan, myös helposti lähestyttävän.”
- “Dekaani viestii aktiivisesti opiskelijoille ja muille tiedekuntayhteisön jäsenille, että hänen ovensa on aina auki.”
- “Tiedekunnan dekaani kertoo tiedekuntaneuvoston kuulumiset YPAn väelle erikseen jokaisen kokouksen jälkeen.”

- “Tiedekunta viestii siitä, miten toisia yhteisön jäseniä tulisi kohdella: valmistelussa on tiedekunnan oma “code-of-conduct”.”
- “Opettajatuutoreille järjestetään neljän päivän koulutus alkusyksystä, ja vastuunjaosta opiskelija- ja opettajatuutorien välillä on tehty kirjalliset ohjeet.”

HAUSKA YHDESSÄ TEKEMINEN

- “Tiedekunnalla on kaikille yhteinen joulujuhla.”
- “Tiedekunnassa järjestetään opiskelijoiden aloitteesta tiedekuntasaunoja, joihin myös tiedekunnan dekanaatti osallistuu.”
- “Jouluristeily, johon myös opiskelijat ovat osallistuneet edustuksellisesti.”
- “Tiedekunnan opiskelijat kutsuvat tiedekunnan johtoa ja henkilökuntaa tilaisuuksiinsa, esimerkiksi fuksiaisiin.”
- “Henkilökunnan After work -tapaamiset”
- “Tiedekunnalla on oma vappujuhla, jonka järjestävät opiskelijat, ja johon kutsutaan myös henkilökunta.”
- “Tiedekunta järjestää opiskelijoille vappuetkoja, joissa palkitaan lukuvuoden aikana 55 opintopistettä suorittaneita opiskelijoita haalarimerkein. Tapahtuman ideana on myös herätellä opettajia siihen, että opintojen etenemisen mahdollistaminen on tärkeää.”
- “Tiedekunta on benchmarkannut onnistuneesti HYYn ja yliopiston johdon illallisia: se järjestää tiedekunnan johdon ja opiskelija-aktiivien illallisia, joissa sekä tiedekunnan johto että opiskelijat pitävät puheita.”
- “Tiedekunnan valmistujaisjuhliin kutsutaan henkilökunta ja opiskelijat.”
- “Tiedekunta aikoo järjestää tulevaisuudessa koko yhteisölle suunnatut syyskauden avajaiset.”
- “Innokas yhteiskunnallisen vaikuttavuuden varadekaani järjestää tiedekuntayhteisölle jalkapallo-otteluita.”
- “Tiedekunnalla on kaikille yhteinen kevätjuhla.”
- “Tiedekunta järjestää kaikille avoimia Viiniä ja valitusta -iltoja.”
- “Tiedekunta järjestää kaikille avoimia elokuvailtoja.”
- “Tiedekunta suunnittelee järjestävänsä Tiedekulmassa tilaisuuden, joka tähtää yhteisöllisyyden lisäämiseen, ja johon kutsutaan niin opiskelijat, henkilökunta kuin alumnit.”

TAPAAMISET & KOHTAAMISET

**Tiedekuntien tapaamisten perusteella kahvinjuonti yhdistää yliopistoyhteisön.
Tiedekunnissa järjestetään**

- Professorien aamukahveja
- Henkilökunnan dekaanikahveja, joihin kutsutaan
- tulevaisuudessa myös opiskelijat
- Dekanaatin ja opiskelijajärjestöjen edustajien aamukahveja
- Osastokahveja, joihin kutsutaan niin opiskelijat kuin henkilökunta.
- Opettajien aamukahveja, joihin kutsutaan myös opiskelijat mukaan
- Pullakahveja, joissa opintosuunnan johtaja tapaa ainejärjestöaktiiveja
- Rektorskaffeja, henkilöstölle ja opiskelijoille erikseen.
- Tutkijakahveja

Lisäksi tiedekunnissa järjestetään

- Koko tiedekunnan välle avoimia torstaijuppia
- Opiskelijajärjestöjen edustajien ja tiedekunnan dekaanin yhteisiä lounaita tai kokouksia
- Dekanaatin kampuspäivystystä (idea tuli rehtoraatin kampuskierroksista). Näin tiedekuntayhteisön on helppo tulla dekaanille juttelemaan.
- Henkilökunnan vastaanottoajat edistävät yhteisöllisyyttä. Useissa tiedekuntien tapaamisissa keskusteltiin siitä, että vastaanottoaikojen käytäntöjä tulisi vahvistaa, ja niiden käyttöä markkinoida opiskelijoille.
- Sopimuksen mukaan -aikojen sijaan käytössä tulisi olla vakiintuneet vastaanottoajat. Tapaa opettajasi! -tyyppisiä kampanjoita tulisi ideoida.